

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Відокремлений структурний підрозділ

«Любешівський технічний фаховий коледж

Луцького національного технічного університету»

*Випускна циклова (методична) комісія педагогічних працівників
механізаторського профілю, агроінженерії, автомобільного транспорту*

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

Анатолій Хомич

« 1 » 09 2023р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

**СЕРТИФІКАЦІЯ ТА СТРАХУВАННЯ
АВТОТРАНСПОРТУ**

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	274 Автомобільний транспорт
Освітньо-професійна програма	Автомобільний транспорт

Розробник:

Бартошик Ігор Сергійович , викладач коледжу

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Розглянуто та схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньо-професійної програми «Автомобільний транспорт»	Протокол від <u>6-09-23</u> № <u>01</u> Голова РПГ <u>Оласюк Я.В.</u> (підпис) (прізвище, ініціали)
Розглянуто та схвалено на засіданні випускної циклової методичної комісії педагогічних працівників МП, агроінженерії, автомобільного транспорту	Протокол від <u>06-09</u> № <u>01</u> Голова ЦМК <u>Оласюк Я.В.</u> (підпис) (прізвище, ініціали)
Розглянуто та схвалено на засіданні методичної ради коледжу	Протокол від <u>01-09-23</u> № <u>01</u> Голова МР <u>Герасимик-Чернова Т.П.</u> (підпис) (прізвище, ініціали)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Сертифікація та страхування автотранспорту
Розробник(и)	Бартошик Ігор Сергійович, викладач II категорії E-mail: Bartoshyk_222@i.ua
Семестр вивчення навчальної дисципліни	<u>III курс (2-й семестр)</u>
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 3 кредити ЄКТС; лекції: 38 год. лабораторно-практичні заняття: 10 год. самостійна робота: 42 год. Форма контролю – залік.
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна за освітньо-професійною програмою
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з: Історія України, правознавство, автомобілі, Українська мова
Додаткові умови	
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета та завдання навчальної дисципліни	
Мета вивчення даної дисципліни полягає в освоєнні студентами основ сертифікації автомобілів, формуванні наукового світогляду та культури сертифікації автомобілів. Одночасно розширюються і поглиблюються знання студентів про існуючі законодавчі документи, що регламентують сертифікацію автомобілів, а саме статті 13 Декрету Кабінету Міністрів України "Про стандартизацію та сертифікацію", статті 29 Закону України "Про дорожній рух" та статті 8 Закону України "Про автомобільний транспорт". Завдання. Завданням є вивчення: ▪ основ сертифікації автомобілів та методів і способів її проведення; ▪ відповідних документів та їх оформлення; ▪ існуючих законодавчих документів, що регламентують сертифікацію автомобілів.	
4. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті вивчення дисципліни	
ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
СК 8. Здатність ефективно експлуатувати об'єкти автомобільного транспорту, їх системи та елементи.

5. Програмні результати навчання

РН 5. Користуватися технічною літературою, базами даних та іншими джерелами.
РН 14. Організувати ефективну виробничу діяльність об'єктів автомобільного транспорту

6. Вимоги до знань і вмінь

Як результат вивчення дисципліни студенти повинні **знати**:

- сутність та порядок здійснення сертифікації автомобілів;
- термінологію та позначення в сертифікації;
- існуючі законодавчі документи, що регламентують сертифікацію автомобілів;
- сутність поняття та необхідність здійснення автотранспортного страхування, його характерні риси та значення у захисті майнових інтересів фізичних та юридичних осіб;
- зміст нормативно-правового забезпечення автотранспортного страхування;
- порядок укладання договорів за видами автотранспортного страхування;
- дії страхувальника у разі настання страхового випадку за видами автотранспортного страхування;
- причини виникнення, розвитку, умови функціонування та значення міжнародної системи автомобільного страхування «Зелена картка»;

вміти:

- проводити сертифікацію автотранспортних засобів;
- використовувати набуті знання при сертифікації транспортних засобів;
- виконувати розрахунок необхідних параметрів при проведенні сертифікації транспортних засобів.
- орієнтуватися у різних ознаках класифікації автотранспортних ризиків;
- виявляти особливості цивільної відповідальності учасників дорожнього руху;
- орієнтуватися у підходах щодо визначення збитку та страхового відшкодування за видами автотранспортного страхування;
- визначати умови договору страхування автотранспортних засобів, страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів, страхування вантажів, що перевозяться автомобільним транспортом, страхування від нещасних випадків на автотранспорті та страхування відповідальності автоперевізників;
- здійснювати розрахунок страхової премії та страхового відшкодування з урахуванням франшизи і систем страхового забезпечення за договором страхування автотранспортних засобів;
- здійснювати розрахунок страхової виплати за договорами страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів, страхування вантажів, що перевозяться автомобільним транспортом, страхування від нещасних випадків на автотранспорті та страхування відповідальності автоперевізників.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сертифікація транспортних засобів, робіт, послуг на автомобільному транспорті

Тема 1.1. Основи сертифікації

Сутність сертифікації та динаміка її історичного розвитку. Стандартизація термінів у галузі сертифікації. Види сертифікації, схеми, засоби і методи здійснення сертифікації.

Система стандартів з сертифікації. Національна система сертифікації України. Міжнародні організації з акредитації та сертифікації. Організаційна система (система сертифікації).

Тема 1.2. Порядок проведення сертифікації продукції (робіт, послуг)

Загальні вимоги до порядку проведення сертифікації. Сертифікація товарів. Сертифікація продовольчих товарів. Сертифікація послуг. Порядок сертифікації систем якості. Порядок впровадження модульного підходу оцінки відповідності.

Тема 1.3. Сертифікація на автомобільному транспорті

Завдання і принципи сертифікації на автомобільному транспорті. Сертифікація дорожніх транспортних засобів, їх складових та приладдя. Сертифікація послуг автомобільного транспорту. Сертифікація послуг з ремонту та технічного обслуговування дорожніх транспортних засобів та їх складових. Міжнародний сертифікат технічного огляду. Сертифікат ЄКМТ.

Тема 2. Страхування транспортних засобів, робіт, послуг на автомобільному транспорті

Тема 2.1. Страхові автотранспортні послуги

Економічна суть та характерні ознаки страхування як економічної категорії. Історичні витоки страхування. Принципи та функції страхування. Роль та значення страхування в системі економічних відносин. Необхідність страхового захисту та його форми.

Суть та види страхових послуг у автотранспорті. Основні умови укладання договору страхування цивільно-правової відповідальності власників автотранспортних засобів. Порядок здійснення страхового відшкодування за договором страхування цивільно-правової відповідальності власників автотранспортних засобів.

Тема 2.2. Страхування автотранспортних засобів

Економічна сутність страхування автотранспортних засобів. Основні види страхування автотранспортних засобів. Розвиток автострахування в Україні. Міжнародний досвід автострахування. Порядок укладання договору страхування автотранспортних засобів.

Тема 2.3. Страхування вантажів

Суть та види страхування вантажів. Особливості страхування вантажів. Порядок укладання договору страхування вантажу. Порядок здійснення страхового відшкодування за договором страхування. Страхування відповідальності автоперевізника.

Тема 2.4. Страхування відповідальності в міжнародному бізнесі

Особливості страхування відповідальності. Об'єкт та види збитків при страхуванні відповідальності. Страхування автоцивільної відповідальності. Міжнародна система страхових автомобільних послуг "Зелена картка". Страхування відповідальності підприємств.

8. Тематичне планування навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№п/п	Назва теми	Всього
1	2	3
1	Сертифікація транспортних засобів, робіт, послуг на автомобільному транспорті	
1.1	Основи сертифікації Сутність сертифікації та динаміка її історичного розвитку. Стандартизація термінів у галузі сертифікації. Види сертифікації, схеми, засоби і методи здійснення сертифікації. Система стандартів з сертифікації. Національна система сертифікації України. Міжнародні організації з акредитації та сертифікації. Організаційна система (система сертифікації).	14
1.2	Порядок проведення сертифікації продукції (робіт, послуг) Загальні вимоги до порядку проведення сертифікації. Сертифікація товарів. Сертифікація продовольчих товарів. Сертифікація послуг. Порядок сертифікації систем якості. Порядок впровадження модульного підходу оцінки відповідності.	14
1.3	Сертифікація на автомобільному транспорті Завдання і принципи сертифікації на автомобільному транспорті. Сертифікація дорожніх транспортних засобів, їх складових та приладдя. Сертифікація послуг автомобільного транспорту. Сертифікація послуг з ремонту та технічного обслуговування дорожніх транспортних засобів та їх складових. Міжнародний сертифікат технічного огляду. Сертифікат ЄКМТ.	14
2	Страховання транспортних засобів, робіт, послуг на автомобільному транспорті	
2.1	Страхові автотранспортні послуги Економічна суть та характерні ознаки страхування як економічної категорії. Історичні витoki страхування. Принципи та функції страхування. Роль та значення страхування в системі економічних відносин. Необхідність страхового захисту та його форми. Суть та види страхових послуг у автотранспорті. Основні умови укладання договору страхування цивільно-правової відповідальності	14

	власників автотранспортних засобів. Порядок здійснення страхового відшкодування за договором страхування цивільно-правової відповідальності власників автотранспортних засобів.	
2.2	Страхування автотранспортних засобів Економічна сутність страхування автотранспортних засобів. Основні види страхування автотранспортних засобів. Розвиток автострахування в Україні. Міжнародний досвід автострахування. Порядок укладання договору страхування автотранспортних засобів.	12
2.3	Страхування вантажів Суть та види страхування вантажів. Особливості страхування вантажів. Порядок укладання договору страхування вантажу. Порядок здійснення страхового відшкодування за договором страхування. Страхування відповідальності автоперевізника.	12
2.4	Страхування відповідальності в міжнародному бізнесі Особливості страхування відповідальності. Об'єкт та види збитків при страхуванні відповідальності. Страхування автоцивільної відповідальності. Міжнародна система страхових автомобільних послуг "Зелена картка". Страхування відповідальності підприємств.	10
	Всього:	90

9.Планування семінарсько – практичних занять

- Тема 1. 1.Оформлення заявки на проведення сертифікації у Системі УкрСЕПРО ДТЗ, кузовів і шасі, що були в користуванні та ввозяться з-за кордону.
2. Оформлення заявки на проведення сертифікації системи управління якістю в системі сертифікації.
3. Оформлення заявки на проведення сертифікації продукції(складових частин автомобіля) у Системі сертифікації УкрСЕПРО
4. Оформлення заявки на проведення сертифікації серійної продукції у Системі сертифікації УкрСЕПРО
5. Оформлення заявки на проведення сертифікації транспортних засобів у Системі сертифікації УкрСЕПРО

10.Форми організації навчання

Основними формами організації навчання під час вивчення дисципліни є лекції, з використанням мультимедійних засобів навчання, лабораторні та практичні заняття, підготовка рефератів, доповідей на щорічні студентські конференції, консультації, самостійна робота здобувачів освіти.

Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів, які використовуються при вивченні дисципліни:

1. В аспекті передачі сприйняття навчальної інформації: словесні(лекція); наочні (ілюстрація, демонстрація).
2. В аспекті логічності та мислення: пояснювально-ілюстративні (презентація); репродуктивні (короткі тестові контрольні).
3. В аспекті керування навчанням: навчальна робота під керівництвом викладача;

самостійна робота під керівництвом викладача.

4. В аспекті діяльності в колективі: методи стимулювання (додаткові оцінки за реферати, статті, тези).

11.Засоби діагностування результатів навчання

Контрольні заходи, які проводяться в коледжі визначають відповідність рівня набутих здобувачами освіти знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо фахової перед вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування освітнього процесу.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням предмету з метою визначення рівня підготовки студентів з відповідних дисциплін, які формують базу для його опанування. Вхідний контроль проводиться на першому занятті по питаннях, які відповідають програмі попередньої дисципліни. Результати вхідного контролю враховують при коригуванні завдань для самостійної роботи студентів.

Поточний контроль проводиться викладачами у ході аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів освіти за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є підсумковий контроль за контрольними роботами, захист лабораторних та практичних робіт і РГР. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі комп'ютерного тестування. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни при рубіжному контролі за теми.

Семестровий контроль з дисципліни проводи згідно освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни згідно з діючим Положенням про екзамени та заліки в ВСП «Любешівський ТФК ЛНТУ».

Форма проведення семестрового контролю є комбінованою (частково усна – при проведенні співбесіди, частково письмова - при відповідях на теоретичні питання та виконання розрахунків).

Поточний контроль на лекції покликаний привчити студентів до систематичної проробки пройденого матеріалу і підготовки до майбутньої лекції, встановити ступінь засвоєння теорії, виявити найбільш важкі для сприйняття студентів розділи з наступним роз'ясненням їх.

Контроль у поза аудиторний час:

1. Перевірка конспектів лекцій і рекомендованої літератури.
2. Перевірка і оцінка рефератів по частині лекційного курсу, який самостійно пророблюється.
3. Індивідуальна співбесіда зі студентом на консультаціях.

Консультації. Мета консультацій - допомогти здобувачам освіти розібратись у складних питаннях, вирішити ті з них, у яких студенти самостійно розібратись не можуть. Одночасно консультації надають можливість проконтролювати знання студентів, скласти правильне уявлення про перебіг і результати навчальної роботи.

12.Критерії оцінки знань, умінь і навичок студентів

Контроль навчальної роботи здобувачів освіти і оцінювання здійснюються за 4-бальною(традиційною) шкалою:

Оцінка	Критерії оцінки
«2»	З допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та викопує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань. Під час відповіді і при виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.
«3»	Без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною допомогою викладача. З помилками дає визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. Користується окремими видами технічної і конструктивно-технологічної документації. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок. Які може частково виправити.
«4»	Володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах та застосовує його при виконанні практичних завдань як в типових, так і в дещо ускладнених умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію та робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання з типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити.
«5»	Володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, що передбачені навчальною програмою. Відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Бездоганно виконує практичні завдання як звикористанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

13. Політика навчальної дисципліни

Активна участь здобувачів на практичних заняттях під час опитування, відвідування лекційних занять, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання практичних робіт, самостійної роботи, заохочення здобувачів до науково-дослідної роботи.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим, не залежно від причини пропущеного заняття, здобувач презентує виконані завдання під час консультації викладача.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними. Дотримуватись Положення про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі «Любешівський ТФК ЛНТУ»

<http://www.ltklntu.org.ua/%d0%b0%d0%ba%d0%b0%d0%b4%d0%b5%d0%bc%d1%96%d1%87%d0%bd%d0%b0%d0%b4%d0%be%d0%b1%d1%80%d0%be%d1%87%d0%b5%d1%81%d0%bd%d1%96%d1%81%d1%82%d1%8c/>

Крім того, підсумковий семестровий контроль здобувачів освіти може здійснюватися з використанням технологій дистанційного навчання коледжу; з метою контролю виконання завдань екзамену в дистанційній формі викладач має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Zoom, GoogleMeet, Viber тощо).

14.Рекомендована література

Базова

1. Автомобільне страхування в системі безпеки дорожнього руху : Кол. Моногр. Наук. ред. та кер. кол. авт. канд. екон. наук О. М. Залетов. К.: Міжнародна агенція „BeeZone”, 2012.
2. Базилевич В.Д. Страхування: практикум : навч. посіб. / за ред. В.Д. Базилевича.- 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Знання, 2011. 607 с.
3. Базилевич В.Д. Страхові послуги : підручник. У 2 част. – Ч.1/ за ред. В.Д. Базилевича. Київ : Логос, 2014. 496 с.
4. Салухіна Н. Г., Язвінська О. М. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 336 с.
5. Тарасова В.В., Малиновський А.С., Рибак М.Ф. Метрологія, стандартизація і сертифікація. підручник / За заг. ред. В.В.Тарасової. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 264 с.
6. Яворська Т. В. Страхові послуги : навч. посіб. / Т. В. Яворська. Луцьк : Знання, 2016. 120 с.

Допоміжна

1. Про транспорт: Закон України від 10.11.1994 №232/94-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=232%2F94-%E2%F0>
2. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. №85/96-ВР із подальшими змінами та доповненнями. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України від 22.09.2005р. №2902-IV із подальшими змінами та доповненнями. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
4. Белікова Т. В. Удосконалення методу формування страхового тарифу по автострахуванню / Т.В.Белікова // Економічна правда. 2017. №1. С. 10-15.
5. Дема Д. І. Страхові послуги: навч. посіб. / Д. І. Дема, І. І. Постіл, О.М. Віленчук, І. В. Демянчук. Житомир: ЖНАЕУ, 2015. 482 с.
6. Марценюк-Рознарьова О.В., Марчук Ю.Ю. Розвиток ринку автострахування в Україні: проблеми та перспективи. Ефективна економіка. 2018. № 3. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>
7. Салайчук О. М. Генезис автотранспортного страхування / О. М. Салайчук // Економічні науки. – 2016. – №5. – С. 129-134.